

Byla C-595/23 [*Cuprea*]ⁱ**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2023 m. rugsėjo 26 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:*Corte di appello di Napoli* (Italija)**Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:**

2023 m. rugsėjo 7 d.

Baudžiamoji byla prieš:

EDS

<...>

CORTE DI APPELLO DI NAPOLI (NEAPOLIO APELIACINIS TEISMAS)
Sezione specializzata per le misure di prevenzione (specializuota prevencinių priemonių kolegija)

<...>

NUTARTIS,

kuria Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateikiamas prejudicinis klausimas dėl Sąjungos institucijų aktų galiojimo ir aiškinimo (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnis)

PRAŠYMAS PRIIMTI PREJUDICINĮ SPRENDIMĄ SKUBOS TVARKA

(Europos Sąjungos Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnis)

Neapolio apeliacinio teismo *ope legis* specializuota prevencinių priemonių kolegija <...>

procese dėl prieštaravimo vykdymui, kurį inicijavo:

EDS <...> [pareiškėjo duomenys]

ⁱ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

atsižvelgdamas į 2023 m. gegužės 15 d. gautą prašymą ištrinti iš Šengeno informacinės sistemos (SIS) perspėjimą dėl Europos arešto orderio, kurį dėl EDS išdavė Rumunija, vykdydama 2017 m. liepos 10 d. Bukarešto apeliacinio teismo priimtą apkaltinamąjį nuosprendį baudžiamojoje byloje Nr. 148, pakeistą 2019 m. vasario 7 d. Rumunijos Aukščiausiojo Kasacinio ir Teisingumo Teismo sprendimu Nr. 32/A;

<...> [nacionalinis procesas]

PAŽYMI

1. Bylos faktinės aplinkybės

Rumunija išdavė 2019 m. vasario 8 d. Bukarešto apeliacinio teismo (Rumunija) parengtą Europos arešto orderį Nr. 6536/2/2008 dėl 2017 m. liepos 10 d. to paties Bukarešto apeliacinio teismo (Rumunija) priimto apkaltinamojo nuosprendžio baudžiamojoje byloje Nr. 148 vykdymo; šis orderis buvo pripažintas neatšaukiamu ir vykdytinu 2019 m. vasario 7 d. Kasacinio teismo sprendimu Nr. 32/A, kuriuo buvo iš dalies pakeista EDS skirta bausmė, jį nuteisiant 5 metams ir 6 mėnesiams laisvės atėmimo.

Tuo pačiu metu Rumunija pagal 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 (*dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose*) 26 straipsnio 1 dalį į Šengeno informacinę sistemą (SIS) įvedė perspėjimą dėl EDS suėmimo, siekiant jį perduoti Rumunijai pagal 2019 m. vasario 8 d. Europos arešto orderį Nr. 6536/2/2008.

Atsižvelgiant į tai, 2020 m. sausio 13 d. EDS buvo sulaikytas Italijoje ir perduotas Neapolio apeliaciniam teismui, turinčiam jurisdikciją nagrinėti gautą Europos arešto orderį.

2020 m. rugsėjo 15 d. Sprendimu Nr. 20/2020, neatšaukiamu nuo 2020 m. rugsėjo 26 d., Neapolio apeliacinis teismas atsisakė perduoti EDS Rumunijai, bet kartu pripažino Rumunijoje priimtą apkaltinamąjį nuosprendį, kuriuo buvo grindžiamas Europos arešto orderis, ir nurodė bausmę vykdyti Italijoje pagal jos nacionalinę teisę.

EDS paskirtos bausmės vykdymas Italijoje pagal Italijos vidaus teisę faktiškai prasidėjo 2022 m. liepos 15 d.

Neapolio apeliacinis teismas, kaip pripažintos bausmės vykdymo teismas, vėliau 2022 m. spalio 11 d. nutartimi, kuri pagal Italijos *Codice di procedura penale* (Baudžiamojo proceso kodeksas) 673 straipsnį yra neskundžiama, paskelbė, kad bausmės vykdymas nutraukiamas, ir panaikino pripažinimo nuosprendį, motyvuodamas tuo, kad Rumunijoje priimtas ir Italijoje pripažintas apkaltinamasis nuosprendis nebėra vykdytinas.

Rumunija iki šiol nepanaikino EDS atžvilgiu paskelbto perspėjimo pagal 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 55 straipsnį ir neatšaukė jo atžvilgiu išduoto Europos arešto orderio, nepaisydama to, kad buvo atsisakyta jį išduoti ir tuo pačiu metu nuosprendis Italijoje buvo pripažintas vykdytinu bei buvo vykdomas pagal Italijos vidaus teisę.

2022 m. rugpjūčio 24 d. Italijos teisingumo ministerija paprašė Rumunijos panaikinti perspėjimą. 2022 m. rugpjūčio 30 d. Rumunija atsakė, kad Europos arešto orderis nebus atšauktas, nes Europos Sąjungos Teisingumo Teismui buvo pateiktas prejudicinis klausimas ir dėl to bylos nagrinėjimas buvo sustabdytas.

2022 m. vasario 2 d. sprendimu Bukarešto apeliacinis teismas atsiėmė Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateiktą prejudicinį klausimą ir atmetė EDS prašymą atšaukti Europos arešto orderį bei ištrinti perspėjimą iš SIS.

Atsižvelgdama į tai, Italijos teisingumo ministerija paprašė Bukarešto apeliacinio teismo (2023 m. kovo 9 d. raštas) ir Rumunijos teisingumo ministerijos (2023 m. gegužės 9 d. raštas) atšaukti Europos arešto orderį ir ištrinti perspėjimą iš SIS.

2023 m. kovo 11 d. sprendimu Rumunijos Aukščiausiasis Kasacinis ir Teisingumo Teismas atmetė EDS skundą ir nusprendė, kad, kadangi Italija pripažino Rumunijoje priimtą apkaltinamąjį nuosprendį vykdytinu, bet koks su šiuo vykdymu susijęs klausimas priklauso už vykdymą atsakingo Italijos teismo, kaip pripažintą nuosprendį vykdančiosios valstybės teismo, išimtinai jurisdikcijai.

Šiomis aplinkybėmis EDS vėl pateikė vykdymo klausimą Neapolio apeliaciniam teismui, kaip vykdymo klausimus sprendžiančiam teismui, ir pažymėjo, kad nors buvo atsisakyta jį perduoti remiantis Rumunijos išduotame Europos arešto orderyje išdėstytu prašymu, nors Rumunijos apkaltinamasis nuosprendis, kuriuo grindžiamas Europos arešto orderis, buvo pripažintas Italijoje ir nors šios bausmės vykdymas Italijoje buvo pradėtas ir nutrauktas, Rumunija dar neatšaukė Europos arešto orderio ir net neištrinė perspėjimo iš SIS.

EDS prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiame teisme tvirtina, kad tokia faktinė situacija, kai nesėkmingai išnaudojamos visos Rumunijos teisėje numatytos apskundimo ir teisių gynimo priemonės, lemia neteisėtą jo asmens laisvės ir teisės laisvai judėti apribojimą, nes kol perspėjimas nebus ištrintas iš SIS, jis ir toliau bus sulaikomas kiekvienoje valstybėje narėje, į kurią nuvyks.

Siekdamas tai įrodyti, EDS pateikė dokumentus, iš kurių matyti, jog 2021 m. rugpjūčio 9 d., kai jau buvo priimtas Neapolio apeliacinio teismo sprendimas atsisakyti jį perduoti ir prieš pradėdant vykdyti pripažintą bausmę, jis nuvyko atostogų į Graikiją ir Mikono salos policija jį sulaikė pagal tą patį 2019 m. vasario 8 d. Rumunijos išduotą Europos arešto orderį. Pasibaigus teismo procesui, Egejo apeliacinis teismas (Graikija) 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimu atsisakė perduoti EDS, nes nuosprendis, kuriuo grindžiamas Europos arešto orderis, jau buvo pripažintas vykdytinu Italijoje, prieš tai atsisakius perduoti EDS.

Taigi, siekdamas apsaugoti savo asmens laisvę ir teisę laisvai judėti, EDS paprašė Neapolio apeliacinio teismo, kaip pripažintos bausmės vykdymo teismo, nurodyti ištrinti perspėjimą iš SIS ir atšaukti Europos arešto orderį arba, nepatenkinus šio reikalavimo, pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą dėl Sąjungos institucijų aktų išaiškinimo ir galiojimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį.

2. Italijos nacionalinės teisės normos

2005 m. balandžio 22 d. *Legge n. 69 (Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d'arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri)* (Įstatymas Nr. 69 (Nuostatos, kuriomis siekiama suderinti vidaus teisę su 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimu 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos)), galiojusio nuosprendžio, kuriuo atsisakyta perduoti EDS Rumunijai, priėmimo metu, 18a straipsnyje buvo numatyta, kad Apeliacinis teismas gali atsisakyti perduoti asmenį, „jei Europos arešto orderis buvo išduotas siekiant įvykdyti su laisvės atėmimu susijusią bausmę ar saugumo priemonę, jei ieškomas asmuo yra Italijos pilietis arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kuris teisėtai ir faktiškai gyvena ar būna Italijos teritorijoje, su sąlyga, kad Apeliacinis teismas nurodys, kad tokia bausmė ar saugumo priemonė turi būti vykdoma Italijoje pagal jos vidaus teisę“.

Taigi, kadangi EDS atitiko sąlygas, Neapolio apeliacinis teismas Sprendimu Nr. 20/2020 atsisakė jį perduoti ir nusprendė, kad Rumunijoje priimtu apkaltinamuoju nuosprendžiu, kuriuo grindžiamas Europos arešto orderis, skirta bausmė turi būti vykdoma Italijoje pagal jos vidaus teisę.

2010 m. rugsėjo 7 d. *Decreto legislativo n. 161 (Disposizioni per conformare il diritto interno alla Decisione quadro 2008/909/GAI relativa all'applicazione del principio del reciproco riconoscimento alle sentenze penali che irrogano pene detentive o misure privative della libertà personale, ai fini della loro esecuzione nell'Unione Europea)* (Įstatyminis dekretas Nr. 161 (Nuostatos, kuriomis siekiama suderinti vidaus teisę su Pamatiniu sprendimu 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje)) 24 straipsnyje numatyta, kad jeigu Apeliacinis teismas atsisako perduoti asmenį pagal Europos arešto orderį, grindžiamą apkaltinamuoju nuosprendžiu, ir nurodo vykdyti bausmę Italijos teritorijoje, jis tuo pačiu metu turi pripažinti užsienyje priimtą nuosprendį, kuriuo grindžiamas Europos arešto orderis, vykdytinu Italijoje, jei yra tam reikalingos sąlygos.

Dėl šios priežasties, kadangi EDS atitiko sąlygas, Neapolio apeliacinis teismas, atsisakęs perduoti asmenį ir nurodęs bausmę vykdyti Italijoje, Sprendimu

Nr. 20/2020 pripažino Rumunijoje priimtą apkaltinamąjį nuosprendį vykdytinu Italijoje.

2010 m. rugsėjo 7 d. Įstatyminio dekreto Nr. 161 16 straipsnyje nustatyta, kad paskelbus sprendimą dėl pripažinimo, bausmė vykdoma pagal Italijos teisę, <...> įskaitant nuostatas dėl atleidimo nuo bausmės ir malonės suteikimo.

Atsižvelgiant į tai, kadangi EDS atitiko sąlygas, pripažinta bausmė (penkeri metai ir šeši mėnesiai laisvės atėmimo) buvo pripažinta atlikta po trejų metų laisvės atėmimo, nes, vadovaujantis 2006 m. Įstatymu Nr. 241, jis buvo atleistas nuo bausmės.

2010 m. rugsėjo 7 d. Įstatyminio dekreto Nr. 161 7 straipsnyje numatyta, kad tais atvejais, kai Italija perduoda Italijoje priimto apkaltinamojo nuosprendžio baudžiamojoje byloje vykdymą į užsienį, pradėjus vykdyti tą bausmę vykdančiosios valstybės teritorijoje, bausmė nebegali būti vykdoma Italijoje, išskyrus atvejus, kai nuteistasis vengia atlikti bausmę.

Italijos vidaus teisėje numatyta, kad tais atvejais, kai vienos Europos Sąjungos valstybės narės teisminės institucijos priimtas apkaltinamasis nuosprendis yra pripažintas vykdytinu kitoje valstybėje narėje ir vykdančiojoje valstybėje prasidėjo bausmės vykdymas, išduodančioji valstybė netenka teisės vykdyti bausmę, išskyrus vienintelį atvejį, kai nuteistasis vengia atlikti bausmę.

Taigi atrodo, kad dėl to, kad EDS buvo atsisakyta perduoti pagal Europos arešto orderį, kad Rumunijos apkaltinamasis nuosprendis baudžiamojoje byloje buvo pripažintas vykdytinu Italijoje ir kad Italijoje pripažinta bausmė buvo pradėta vykdyti, EDS turi teisę į tai, kad 2019 m. vasario 8 d. Rumunijos dėl jo išduotas Europos arešto orderis būtų atšauktas, o į SIS įvestas atitinkamas perspėjimas – ištrintas.

Vadinasi, tai, kad Rumunija neatšaukia Europos arešto orderio ir, visų pirma, neištrina atitinkamo perspėjimo iš SIS, šiuo metu tiesiogiai ir konkrečiai riboja jo asmens laisvę ir teisę laisvai judėti Europos Sąjungoje, nes jis gali būti sulaikytas kirsdamas bet kurią Europos Sąjungos valstybės narės sieną.

Vis dėlto Italijos vidaus teisėje nenumatyta Italijos teismo, kaip vykdančiosios valstybės teismo, teisės nurodyti atšaukti kitos išduodančiosios valstybės narės išduotą Europos arešto orderį ar ištrinti kitos išduodančiosios valstybės narės į SIS įvestą perspėjimą.

Taigi, taikant Italijos vidaus teisę, kaip suformuluota jos nuostatose, EDS prašymas negali būti patenkintas, nes nėra numatyta, kad vykdančioji valstybė turi teisę nurodyti atšaukti išduodančiosios valstybės išduotą Europos arešto orderį arba nurodyti ištrinti išduodančiosios valstybės į SIS įvestą perspėjimą.

Todėl šią išvadą reikia palyginti su Sąjungos teisės nuostatomis, siekiant įvertinti, ar ji gali būti aiškinama ir galioja taip, kad pagal ją vykdančiosios valstybės teismas turi tokią teisę.

3. Europos Sąjungos teisės nuostatos

2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR (*dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos*) 4 straipsnio 6 punkte numatyta, kad vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija gali atsisakyti perduoti asmenį, jei orderis yra išduotas siekiant įvykdyti bausmę, o nuteistasis yra vykdančiojoje valstybėje arba yra jos pilietis ar gyventojas, jeigu vykdančioji valstybė įsipareigoja pati įvykdyti bausmę pagal savo nacionalinę teisę.

2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR (*dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje*) 25 straipsnyje numatyta, kad tuo atveju, kai vykdančiosios valstybės teisminė institucija atsisako perduoti asmenį pagal 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 6 punktą, taip pat turi būti taikomos 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR nuostatos dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose pripažinimo vykdymo tikslais.

Dėl šios priežasties, jeigu vykdančiosios valstybės teisminė institucija atsisako perduoti asmenį pagal 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 6 punktą ir nurodo vykdyti bausmę savo teritorijoje pagal savo vidaus teisę, taip pat taikoma 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR 22 straipsnio 1 dalis, kurioje numatyta, kad išduodančioji valstybė negali toliau vykdyti bausmės, jeigu ją vykdyti jau pradėjo vykdančioji valstybė savo teritorijoje (išskyrus atvejus, kai nuteistasis vengia atlikti bausmę).

Vykdančiosios valstybės teisminė institucija – Neapolio apeliacinis teismas – atsisakė perduoti EDS pagal 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 6 punktą ir nurodė vykdyti bausmę Italijoje pagal jos vidaus teisę, prieš tai pripažinęs Rumunijos apkaltinamąjį nuosprendį pagal 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR 25 straipsnį.

Bausmė buvo pradėta vykdyti Italijoje, kaip vykdančiojoje valstybėje, todėl Rumunija, kaip išduodančioji valstybė, prarado teisę vykdyti nuosprendį pagal 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR 22 straipsnio 1 dalį: nuteistasis <...> nevensgė bausmės, todėl šios taisyklės išimtis netaikytina.

Taigi atrodo, kad EDS turi teisę reikalauti, kad būtų panaikintas 2019 m. vasario 8 d. Rumunijos išduotas Europos arešto orderis ir ištrintas jos į SIS įvestas

perspėjimas, nes vykdančiosios valstybės teismas Italijoje pradėjo vykdyti pripažintą bausmę ir, be to, paskelbė, kad jos vykdymas nutrauktas.

3.1. Vadinasi, reikia patikrinti, ar Sąjungos teisėje numatyta teisinių priemonių, skirtų nuteistojo teisės nebūti toliau persekiojamam pagal Europos arešto orderį ir SIS perspėjimą tiesioginei apsaugai, kai pripažinta bausmė pradama vykdyti vykdančiosios valstybės teritorijoje.

2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 (*dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploataavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose*) 55 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pagal šio reglamento 26 straipsnį į SIS įvesti perspėjimai turi būti ištrinti trimis atskirais ir savarankiškais atvejais: 1) kai asmuo, kurį prašoma perduoti pagal Europos arešto orderį, perduodamas išduodančiajai valstybei; 2) kai teismo sprendimą, kuriuo buvo grindžiamas Europos arešto orderis, pagal nacionalinę teisę panaikina kompetentinga teisminė institucija; 3) kai baigiasi 53 straipsnyje nustatytas perspėjimo saugojimo terminas.

Šiuo klausimu pažymima, kad 55 straipsnyje nėra numatytas perspėjimo, įvesto į SIS pagal 26 straipsnį, ištrynimasis, kai asmenį buvo atsisakyta perduoti pagal 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 6 punktą, nurodant įvykdyti bausmę vykdančiosios valstybės teritorijoje pagal jos vidaus teisę, prieš tai pripažinus apkaltinamąjį nuosprendį pagal 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR 25 straipsnį.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, šis nenumatymas yra paprasčiausias teisės aktų nesuderinimas ir jį reikia papildyti išaiškinimu.

Priežastis, dėl kurios perspėjimas turi būti ištrintas, kai asmuo buvo perduotas, yra aiški: Europos arešto orderis buvo įvykdytas, todėl nebereikia to paties asmens ieškoti ar jį suimti pagal šį orderį, kuris jau nebeturi galios.

Priežastis, dėl kurios perspėjimas paprastai neturi būti ištrinamas, kai asmuo nebuvo perduotas, taip pat yra aiški: atsisakymo perduoti pagrindai būna skirtingi, vieni privalomi, kiti neprivalomi, kai kurie – laikini, nes susiję su laikinomis sąlygomis ar ieškomo asmens savybėmis, kai kurie taikomi vienose valstybėse narėse, bet netaikomi kitose.

Dėl tokių priežasčių visiškai logiška, kad tuo atveju, kai asmuo nėra perduotas, į SIS įvestas perspėjimas apskritai neturi būti ištrintas. Iš tikrųjų šis asmuo dar turi būti ieškomas ir, prireikus, sulaikytas pagal tą patį Europos arešto orderį, nors ir skirtingose vietose, skirtingu laiku ir (arba) skirtingomis sąlygomis.

Be to, būtent dėl šios priežasties 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 24 ir 25 straipsniuose numatyta, jog kiekviena valstybė narė turi teisę reikalauti, kad išduodančiosios valstybės narės

SIRENE biuras pridėtų perspėjimo žymą, kad būtų užkirstas kelias atlikti veiksmus, kurių prašoma imtis SIS įvestame perspėjime, prašymą pridėti žymą pateikusios valstybės narės teritorijoje. Tokiu atveju perspėjimą pateikusios valstybės narės SIRENE biuras privalo pridėti žymą.

Vis dėlto neprotinga nenumatyti perspėjimo ištrynimo iš SIS, kai sprendimas atsisakyti perduoti asmenį buvo priimtas pagal 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 6 punktą, nurodant įvykdyti bausmę vykdančiosios valstybės teritorijoje pagal jos vidaus teisę, prieš tai pripažinus apkaltinamąjį nuosprendį pagal 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR 25 straipsnį.

Iš tikrųjų tokiu atveju Europos arešto orderio funkcija būna užbaigta, kaip ir asmens perdavimo išduodančiajai valstybei atveju.

Iš tiesų, kai asmuo perduodamas išduodančiajai valstybei, perspėjimas turi būti ištrinamas iš SIS, nes Europos arešto orderis būna įvykdytas ir jo poveikis būna pasibaigęs. Tai patvirtinta ir 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 46 konstatuojamojoje dalyje, pagal kurią „*[p]erspėjimas turėtų būti saugomas tik tiek laiko, kiek būtina tikslui, kuriam jis buvo įvestas, pasiekti*“.

Vis dėlto Europos arešto orderio poveikis baigiasi ir tuo atveju, kai asmenį atsisakoma perduoti, prieš tai pripažinus užsienyje priimtą apkaltinamąjį nuosprendį baudžiamojoje byloje vykdytinu vykdančiosios valstybės teritorijoje. Taip yra dėl to, kad 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR 22 straipsnio 1 dalyje aiškiai numatyta, jog išduodančioji valstybė nebegali vykdyti bausmės, kai ji būna pradėta vykdyti vykdančiosios valstybės teritorijoje.

Dėl šios priežasties akivaizdu, kad Europos arešto orderis tampa neveiksmingas tiek tuo atveju, kai įvykdomas asmens perdavimas, tiek tuo atveju, kai jį perduoti atsisakoma, prieš tai pripažinus užsienyje priimtą apkaltinamąjį nuosprendį baudžiamojoje byloje vykdytinu vykdančiosios valstybės teritorijoje, ir pradėjus jį vykdyti.

Atsižvelgiant į tai, kadangi 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 55 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad perspėjimas iš SIS ištrinamas tuo atveju, kai perdavimas įvykdomas, visiškai pagrįsta ir nuoseklu manyti, kad aiškinimo tikslais minėta nuostata turėtų būti plačiau taikoma ir analogišku atveju, kai asmenį perduoti atsisakyta, prieš tai pripažinus apkaltinamąjį nuosprendį baudžiamojoje byloje, siekiant įvykdyti bausmę vykdomo vykdančiosios valstybės teritorijoje, ir pradėjus jį vykdyti. Taip yra dėl to, kad abiem atvejais Europos arešto orderis būna atlikęs savo funkciją, todėl perspėjimas apie jį turi būti pašalintas iš SIS pagal to paties 2018 m. lapkričio 28 d. Reglamento (ES) 2018/1862 46 konstatuojamąją dalį, pagal kurią

„[p]erspėjimas turėtų būti saugomas tik tiek laiko, kiek būtina tikslui, kuriam jis buvo įvestas, pasiekti“.

Jeigu išduodančioji valstybė narė, įvedusi perspėjimą į SIS pagal 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 26 straipsnį, neištrintų perspėjimo pagal 55 straipsnio 1 dalį, vykdančioji valstybė narė galėtų prašyti išduodančiosios valstybės narės SIRENE biuro, kad jis ištrintų perspėjimą, panašiai kaip numatyta to paties reglamento 24 ir 25 straipsniuose, pagal kuriuos išduodančiosios valstybės narės SIRENE biuras privalo pridėti žymą arba, nagrinėjamu atveju, ištrinti perspėjimą, remdamasis vien vykdančiosios valstybės prašymu.

Jeigu toks Europos Sąjungos teisės aiškinimas galiotų, EDS prašymas turėtų būti patenkintas, nes Neapolio apeliacinis teismas, kaip vykdančiosios valstybės pripažintą sprendimą vykdančią teismą, turėtų prašyti Rumunijos SIRENE biuro ištrinti iš SIS perspėjimą apie 2019 m. vasario 8 d. pareiškėjo atžvilgiu išduotą Europos arešto orderį.

Vadinasi reikia pateikti prejudicinį klausimą pagal SESV 267 straipsnį.

4. Prejudicinis klausimas

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo prašoma nuspręsti, ar kartu taikomos šių straipsnių nuostatos:

- 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 6 punktas,
- 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR 22 straipsnio 1 dalis ir 25 straipsnis,
- 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 24, 25, 26 ir 55 straipsniai,
- 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 46 konstatuojamoji dalis

turėtų būti aiškinamos taip, kad:

- 1) kai vykdančioji valstybė atsisakė perduoti asmenį, kurio išduodančioji valstybė prašė Europos arešto orderiu, išduotu siekiant įvykdyti apkaltinamąjį nuosprendį, pripažino nuosprendį, nurodė vykdyti bausmę savo teritorijoje pagal savo nacionalinę teisę ir bausmė yra pradėta vykdyti, išduodančioji valstybė privalo ištrinti į SIS įvestą perspėjimą ir atšaukti Europos arešto orderį?
- 2) kol išduodančioji valstybė neatliko atšaukimo ir ištrynimo veiksmų, vykdančiosios valstybės teisminė institucija turi teisę prašyti

išduodančiosios valstybės SIRENE biuro ištrinti perspėjimą iš SIS ir šis SIRENE biuras privalo tai padaryti?

5. Prašymas priimti prejudicinį sprendimą skubos tvarka pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnį.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo prašoma taikyti prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą, nes EDS, nors ir pradėjo bei baigė atlikti bausmę, dėl kurios buvo išduotas Italijoje vykdytinu pripažintas (po to, kai buvo atsisakyta perduoti EDS) Europos arešto orderis, negali nuvykti į jokią Europos Sąjungos valstybę narę, konkrečiai nerizikuodamas būti suimtas, kol Rumunijos įvestas perspėjimas dėl 2019 m. vasario 8 d. Europos arešto orderio, kurio poveikis šiuo metu yra pasibaigęs, nebus ištrintas iš SIS.

Vadinasi EDS asmens laisvės ir teisės laisvai judėti Europos Sąjungos teritorijoje apsauga tiesiogiai priklauso nuo sprendimo dėl prejudicinio klausimo.

Jei atsakymas į prejudicinį klausimą būtų toks, koks nurodyta, perspėjimas būtų ištrintas iš SIS ir pareiškėjas galėtų laisvai judėti Europos Sąjungos teritorijoje, nebūdamas suimtas vykdant 2019 m. vasario 8 d. Rumunijos išduotą Europos arešto orderį, kurio poveikis šiuo metu yra pasibaigęs.

<...> [nurodymai nacionalinio teismo raštinei]

Neapolis, <...>, 2023 m. liepos 4 d.

<...>